

Komáromi Öregdiák

A komáromi magyar gimnázium BARÁTI KÖRÉNEK 2. hírlevele

2005. március

II. évfolyam

1. szám

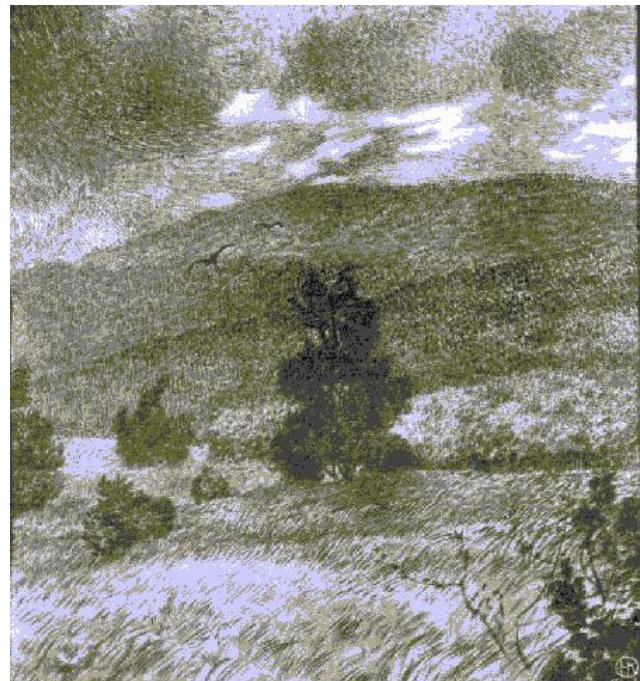
Nostra res agitur – Egy HÍRLEVÉL üzenete

Szórólapát alá

A HÍRLEVÉL a komáromi magyar gimnázium BARÁTI KÖRÉNEK hírlevele, melynek a kör a Komáromi Öregdiák címét adta. A baráti kört is, a Komáromi Öregdiákat is szeretettel köszöntjük.

A baráti kör tagjai így vallanak kilétkről: „A komáromi bencés gimnázium és a Király püspök utcai épületben később különböző neveken működő utódiskola volt diákjai – beleértve a pedagógiai iskola növendékeit is –, valamint huzamosabb ideig itt tanító tanárai.”

A bencés gimnázium tanulói egyértelműen nevezik meg nagymúltú, patinás iskolájukat, mely századokon át uralta ennek a régiónak kultúráját, irányította fiataloknak szellemi és erkölcsi nevelését, diákjának lenni rangot jelentett. A kör másik – nagyobbik – csoportja, a fiatalabb öregdiákok bizonytalanabban keresik azonosító jegyeiket, ezért a megnevezésben precizitásra törekednek, amikor azonosítják az épületet, az utódiskolákat, hogy félreértes ne essék. A pontosságra törekvés rideg szigorát enyhíti a kör kapuját szélesre táró meghívás: „ mindenkit várunk, aki szeretettel kötődik volt iskolájához”. Ez már igaz szó, nemes szándék. Ebbe beleférnek a pedagogisták is, az ott tanító tanárok is. Kivétel nélkül, mert mindenkinél jog van iskoláját szeretni. S idetartozik mindenki, aki vállalja és megvallja annak szellemét. Meg aki baráti szóval és segíteni akárással közeledik hozzá. Nincs tehát kirekesztés, csak befogadás van.

Harmos Károly: Tavasz

Magyar fiú a várban

Nem sok mai fiatal dicsékedhet olyan eredményekkel és elismerésekkel, mint ő. Iskolája Selye János-díjjal jutalmazta, s ő kapta az iskola volt igazgatója által adományozott Ipóth Barnabás-díjat is. Megkapta az SZMPSZ országos kitüntetését, az oktatási minisztertől pedig a Szent Gorazd-oklevelet. 2005 februárjában Ivan Gašparovič köztársasági elnök a legjobbak között fogadta.

Neve mindaddig visszaköszönt az iskolai évkönyvek lapjairól, amíg diákkunk volt. A szlovákiai magyar lapokat és folyóiratokat böngésző olvasó is többször felfigyelhetett arra a nagyszerű eredményeket elérő diáakra, aki éveken keresztül a szlovákiai országos tanulmányi versenyek győzteseként összemérhette tudását a világversenyeken, a Nemzetközi Fizikaolimpián részt vevő fiatal társaival. Szlovákiai magyarként, a Selye János Gimnázium tanulójaként jutott ki a Szlovákiát képviselő válogatottal az indonéziai Bali szigetén, majd Tajvanban s legutóbb 2004 nyarán a dél-koreai Szöulban megrendezett világversenyekre.

Az elnöki fogadásra elkísérte őt a gimnázium igazgatója, Andruskó Imre, aki sokunk érzéseit fogalmazta meg a nyelvtörvénnyel, magyarellenés intézkedések sorával szított időszakra utalva: „Büszke vagyok, hogy Szlovákiát magyar iskolába járó diáks is képviselte, igazolva iskoláink létjogosultságát, s azt, hogy a tudás legbiztosabb alapját az anyanyelven való képzés biztosítja.”

Rakyta Péternek hívják ezt a tehetséges fiatalembert, aki 2004 őszétől már egyetemi tanulmányait végzi Budapesten. *

/KI/

►►► Szórólapát alá

Szükségtelen keresni azt is, hogy a különböző neveken működő iskolák közül melyik az utódiskola. Mert mindegyik az. Külön is, meg „egy személyben” is. Hiszen az indulás magyar gimnáziuma, az öt követő tizenegy éves, majd tizenkét éves iskola, az általános középiskola és a helyét újra elfoglaló gimnázium és napjaink rangos magyar gimnáziuma mind egy intézetet jelentenek: az immár a messze környéken fogalomma nemesedett magyar gimnáziumot. Azt az iskolát, amely átvette az előtte itt működő szerzetesi iskola szellemi és erkölcsi örökségét, hagyományait, magyar voltat érzelmeiben és nyelvében egyaránt.

Ez az iskola 355 éve nemzetiségében folyamatosan, hézagmentesen, magyar nyelvben pedig 200 esztendőn át az európai és hazai iskola-rendeknek megfelelően latin, attól kezdve pedig úgyszintén folyamatosan és hézagmentesen magyar tannyelvű iskola. Ez jellemzi az utána működő, elődjének jogiba lépő és annak szellemiségeit egyedül őrző magyar gimnáziumot is. Azt a magyar gimnáziumot, amelynek már jócskán vannak öregdiákjai, akik most nem kisebb dolgot vállálnak, mint hogy az elődök nemes hagyományait megőrizzék, azt a modern kor igényeinek megfelelően továbbfejlesszék, és az iskola jelenlegi tanulóinak nevelésére és oktatására alkalmassá tegyék.

A jezsuita elődök a valláserkölcsei nevelésre, hazafias nevelésre, általános emberi érzület elmélyítésére és önzetlenségre való nevelés igényét hagyták örökül. A tudományok elsajátításában pedig a nagyfokú igényesség elvét betartva olykor kíméletlen erőszakkal kényszerítették tanulóikat a lecketanulásra, a feladatok maradéktalan elvégzésére, hanyagságot nem türve és lazítást nem engedélyezve. – A bencések a nemes eszményekkel bíró jellemes ifjúság kinevelését tüzték ki célul. A rend arra inti tanárait, hogy tanulóikat mély tudásra, igaz hazafisságra és jámborságra neveljék. Ezt azonban csak úgy tudják megvalósítani, ha saját maguk is magas színvonalon állnak mind a tudományokban, mind viselkedésükben. A humánum jegyében pedig a tanulókkal szemben emberi magatartást tanúsítanak.

Ha az örökség továbbfejlesztésében sorrendet akarunk felállítani, akkor az igényességet kell első helyre tennünk. Ezt követi a hazafisságra nevelés, amelyet mi saját korigényünknek megfelelően nemzettszeretetre szükítünk. Az iskola emelje igényességet olyan magasságokba, hogy tanulói más iskoláinál többet kapjanak a tudományos ismeretekből, hogy szaktudásuk magasabb szintű legyen másoknál azzal az önző céllal, hogy itt élő nemzetüket szolgálják vele, neki használjanak, annak felelmedését, boldogulását segítsék. Ha ezt képesek

Mesterek és tanítványok az ünnepi asztalnál

megtenni, akkor bizonyítják saját maguk és nemzetük életképességét, iskolájuk erejét és küzdőképességét, és saját soraikba tudják csábítani a tudományokra éhes, nemzetüket szerető fiatalok tömegét. Hogy lássa mindenki, fennmaradásunkért a harcot itt kell megvívni, hogy „ne fogyon itt a magyar”, ahogy ezt az öregdiákok zászlójukra tüzték. De maradjon is itt a magyar, ragaszkodva szülőföldjéhez, megteremtett javaihoz, házához és minden jóságához, s kora ifjúságától készüljön fel az ittmaradás harcának megvívására. Itt válsz fösze-replővé, utódiskola, hogy a múlt nagyságának nosztalgiaja helyett a jelent megharcoló, jövőt biztosító erős várat építs a rád bízott ifjúságunk számára. Hogy erős jellemű, nagy tudású, értékes fiatalokat adj vissza annak a társadalomnak, amely rád bízta őket.

Az iskola öregdiákjai kínálják fel segítségüket. Meg a bencés gimnázium még öregebb diákjai. A még öregebb diákok száma egyre fogynak, az öregdiákok névek szélik. Amazoknak nincs utánpótlásuk, emezeknek ott van az iskola teljes létszáma. Az öreg, a még öregebb és a fiatal diákok ugyanazért a célért küzd, ugyanazon eszmétől hajtva, ugyanazon hely szellemétől segítve: nostra res agitur – a mi ügyünkért folyik a küzdelem. Létünkért, fennmaradásunkért, boldogulásunkért. *

Horváth József

Valóság! Valami elkezdődött

Örömmel vettet tudomásul, hogy voltak, vannak olyan lelkes diáktársaink, akik – gondolom – sokunk ki nem mondott kívánságát öntötték megfogalmazott mondatokba: összefogni, nagy családi közösséggé kovácsolni a Komáromi Bencés Gimnázium és a Király püspök utcai épületben később különböző neveken működő utódiskola tanárait és volt diákjait. E gondolat köré csoportosult több lelkes támogató, és elindult valami. Ez a valami megalakult: a Komáromi Magyar Gimnázium Öregdiákjainak és Tanárainak Baráti Kóre.

Hangsúlyozom: megalakult. Létezik, tevékenykedik, minden féltés és aggodalom ellenére. minden kezdeti nehézség leküzdhető, ha van céltudatos akarat és elképzelés. Lehet, hogy vannak olyan diáktársak is, akik megkérdezjelezik ezen igyekezet szükségességét, létfogosultságát. Vannak olyanok is, akik távolról, kíváncsian vagy közömbösen figyelik a történéseket. Az ő számukra leszögezem, hogy igenis nagy szükség van arra, hogy a magyar diákság megtalálja egymást, és kifejezze összetartozását ebben a mai európai-uniósodó, globalizálódó világban. Ennek egy sejtje született meg, és bízom abban, hogy egészséges szaporodásnak indul. Ahogy terjed a híre, úgy jönnek már, közelről és egészen távolról is a jelzések: „csatlakozom”.

A komáromi gimnáziumban végzett diákokat kell, hogy összetartsa gimnáziumunk mindenkor szelleme, amely kimondva vagy bizonyos időkben kimondatlanul is, bencés, kereszteny értékrenden és erkölcsön alapul.

Az a magyar nyelv, amely évszázadokon keresztül megtartotta a magyarságot Közép-Európa legviharosabb térségében, összetartó erőként működik a világban szétszórt magyarok között.

Közelebb kell egymáshoz jutnunk, nemcsak az osztálytársaknak, hanem kormeghatározás nélkül komáromi magyar gimnáziumban végzett minden diáknak. E cél érdekében szervezzük meg minden év június első szombatján az összdiákság találkozóját, ahol megvitathatjuk múltunkat, jövőnköt, a közös tennivalót megmaradásunk, szaporodásunk, drága anyanyelvünk fejlesztése érdekében.

A magyarság egyesítését pártállásra, vallásra való tekintet nélkül meg kell valósítani, erős, tönkretehetetlen bástyát állítva az ellenünk irányuló tevékenységeknek. Ha megnézzük napjaink politikai törekvéseit Szlovákiában és az elcsatolt országrészekben, s ami a legsiralmásabb, az „anyaországban” – lásd 2004. december 5-ét –, láthatjuk és érezhetjük, hogy az összefogás és az egymásra találás vitathatatlanul szükségessé vált.

Történelmi múltunk ismerete, annak megbecsülése ad alapot magyarságunk megvallásához,

Dr. Baštrnák Ferenc a BARÁTI KÖR programjáról beszél a tantestület tagjainak – 2004. december

megtartásához, nemzeti öntudatunk és hovatartozásunk vállalásához. Ezt lebontva az egyes diákok mikrovilágára, szeretnénk minél jobban és mélyebben megismerni és feltárni gimnáziumunk történetét napjainkig, ebből erőt meríteni a minden napok küzdelmeihez, és láthatóvá tenni azon magyar testvéreink számára is, akik kétéltednek, esetleg kellő információ hiányában nem ismerték fel az anyanyelven való tanulás fontosságát, lényegét és szükségességét. Bemutatni gimnáziumunk kiváló tanárait és diákjait, bizonyítva a magyar nyelvű tanulás előnyeit és életképességet.

Programunk megismerhető a **Komáromi Öregdiák** (a komáromi magyar gimnázium baráti körének hírlevele) hasábjain, amely ingyen megszerezhető a gimnázium titkárságán.

Minden hónap harmadik hétfőjén 17.00 órakor találkozik az ügyvezető bizottság a gimnáziум épületében (a tanári szobában), ahol nagy szeretettel várunk mindenkit, akinek építő gondolata, ötlete van, és tevélezgesen is részt akar venni ebben a nemes munkában.

Minden diáktársunkat várjuk. *

Dr. Baštrnák Ferenc

„Messze jövendővel komolyan vess öszve jelenkort...”